

Kancelář Senátu PČR Oddělení pro EU

Určeno pro potřebu
senátorek
a senátorů

Všechny stručné
týdenní výběry
událostí EU
naleznete [zde](#).

Modrý, podtržený
text značí hyperlink
s odkazem
na zmiňovaný
dokument.

Podrobné zápisy z jednání na vyžádání.

Zpracovala:
Terezie Písařová

Zástupkyně při
Evropském parlamentu

mobil:
CZ +420 731 124 389
BE +32 (0) 460 961 731

E-mail:
pisarovaT@senat.cz

Konference předsedů dne 18. 5. znovu potvrdila [program](#) nacházejícího miniplenárního jednání EP v Bruselu. Bod „**RIZIKO POLITICKÉHO ZNEUŽÍVÁNÍ MÉDIÍ V ČR**“ zůstává na programu příští plenární schůze 1. června v Bruselu. Od 8:30 hodin proběhne dne 1. 6. debata na základě vyjádření Komise, EP k ní nebude přijímat usnesení.

ZÁVAŽNÉ ZHORŠENÍ SITUACE V OBLASTI PRÁVNÍHO STÁTU A DEMOKRACIE V MAĎARSKU je podle usnesení EP ze dne 17. 5. důvodem k zahájení řízení, které může vést k sankcím - poslanci žádají v nelegislativním [usnesení](#) aktivaci [článku 7 Smlouvy o EU](#). Parlament chce určit, zda existuje „zřejmě nebezpečí závažného porušení“ hodnot a principů EU. Kontroverzní zákony v Maďarsku (*zákon, který zpřísňuje postupy vůči žadatelům o azyl*) musí být prý zrušeny a návrhy staženy (*návrh zákona, který zpřísňuje pravidla pro nevládní organizace; plus dosažení dohody s orgány USA, které zabezpečí fungování Středoevropské univerzity v Budapešti/CEU/ jako svobodné instituce*), EP žádá EK, aby důsledně sledovala využívání finančních prostředků EU maďarskou vládou. *Usnesení navazuje na dubnovou plenární debatu s prvním místopředsedou EK F. Timmermansem a maďarským premiérem V. Orbánem (kdy F. Timmermans uvedl, že právní analýza EK týkající se nového zákona o vysokých školách potvrdila jeho neslučitelnost s právem EU a oznámil zahájení řízení o porušení právních předpisů. Kriticky se také vyjádřil k průzkumu maďarské vlády, který podle něj obsahuje nepravdivá tvrzení o záměrech EU. Maďarský premiér Viktor Orbán uvedl, že obvinění, podle kterých chce jeho vláda zavřít CEU, jsou nepravdivá a národní konzultace je demokratickým nástrojem. Návrh zákona o nevládních organizacích byl vypracován na základě právních norem platných ve Spojených státech amerických, prohlásil. Dodal také, že i když je jeho cílem reforma EU, oddanost Maďarska Evropě je nezpochybnitelná). Schválený text konstatuje, že současná situace v Maďarsku v oblasti základních práv je důvodem k zahájení formálního řízení s cílem zjistit, zda existuje jasné riziko závažného porušení hodnot EU členskými státy. Poslanci EP také zopakovali potřebu zřízení mechanismu dozoru nad dodržováním základních hodnot EU podpořenou v usnesení z 25. října 2016. Usnesení bylo nyní přijato (z celkového počtu 751 poslanců) poměrem hlasů 393 (pro)/221 (proti)/64 (zdržel se). Čeští europoslanci hlasovali následovně: PRO usnesení: (frakce ALDE): Charanzová, Dlabajová, Telička, Ježek; z frakce S&D: Keller, Poc, Poche, Sehnalová; z frakce EPP Štětina. PROTI: z frakce EPP Svoboda, Zdechovský, Šojdrová; frakce ECR: Zahradil, Tošenovský; frakce EFDD: Mach. Zdržel se: z frakce GUE/NGL Kohlíček, Konečná; z frakce EPP Niedermayer, Polčák, Pospíšil. Nehlasoval: Maštálka. EP se k situaci vyjadřoval a již v minulosti vyslal varování (v usnesení ze dne [16. 12. 2015 - Situace v Maďarsku: opatření v návaznosti na usnesení pléna ze dne 10. 6. - k hloubkovému monitorování demokracie, právního státu a základních práv v Maďarsku, gesce komisařky Jourové - vyžádaná zpráva od EC neshledala žádnou systémovou hrozbu pro demokracii, nicméně komisařka vyjmenovala několik problematických oblastí; dále \[3. 7. 2013\]\(#\) o stavu dodržování základních práv: normy a postupy v Maďarsku; \[16. 12. 2012\]\(#\) o aktuálním vývoji politické situace v Maďarsku, 10. 3. 2011 o mediálním zákonu v Maďarsku, i v usnesení ze dne 25. října 2016 obsahujícím doporučení EC k vytvoření mechanismu EU pro demokracii, právní stát a základní práva \(2015/2254\(INL\)\).](#)*

Podle čl. 7 odst. 1 může Rada EU rozhodnout, že existuje zřejmě nebezpečí závažného porušení hodnot EU členskými státy a má zabránit skutečnému porušení hodnot tím, že adresuje konkrétní doporučení danému členskému státu. Tento proces může aktivovat jedna třetina členských států, EP nebo Komise. Rozhodnutí o existenci rizika vážného porušení hodnot EU musí následně přijmout Rada EU čtyřpětinovou většinou poté, co obdrží souhlas EP, který ho musí udělit dvouřetinovou většinou odevzdaných hlasů - minimálně však absolutní většinu všech poslanců EP. Další fáze je čl. 7 odst. 2, podle kterého může Rada EU na návrh jedné třetiny členských států nebo Komise rozhodnout, že došlo k závažnému porušení hodnot EU. Rada musí rozhodnout jednomyslně a EP musí dát svůj souhlas. Článek 7 odst. 3 zavádí sankce např. pozastavení hlasovacích práv v Radě.

V [usnesení](#) pléna EP ze dne 18. května 2017 **O ZAJIŠTĚNÍ FUNKČNOSTI POSTUPU PŘEROZDĚLOVÁNÍ** se odrazila předcházející debata pléna, kdy poslanci kritizovali evropské státy, že neplní závazky ohledně relokace uprchlíků z Řecka a Itálie (*závazek přijmout do září 160.000 žadatelů o azyl z Řecka a Itálie*), které si stanovily. Státy dosud relokovaly k 16. 5. přibližně 11% z celkového počtu: [18.770 osob](#). Usnesení vyzývá k upřednostnění nedoprovázených nezletilých žadatelů o azyl a dalších zranitelných osob - poslanci připomínají, že dosud byla přesunuta pouze jedna osoba. EP zdůraznil, že pokud státy nepřemístí počet žadatelů do září, v relokaci mají pokračovat v dalších měsících (*navrhuje prodloužení relokačního mechanismu až do ukončení reformy dublinského nařízení o pravidlech posuzování žádostí o azyl*). (Rada EU v září 2016 rozhodla o možném vynětí 54.000 z celkových 160.000 míst z mechanismu přemísťování žadatelů o azyl z Řecka a Itálie, které by se mohly využít k přijetí syrských uprchlíků z Turecka na základě dohody mezi EU a Ankarou. EP s rozhodnutím nesouhlasil. Usnesení bylo přijato 398 hlasy (69%)/proti 134 (23%)/zdržel se 41 (7%). Čeští europoslanci hlasovali následovně: PRO: Niedermayer, Polčák. PROTI usnesení: Charanzová, Dlabajová, Ježek, Keller, Konečná, Mach, Poc, Poche, Sehnalová, Svoboda, Telička, Tošenovský, Zahradil, Zdechovský, Šojdrová. Nehlasoval: Kohlíček, Maštálka, Pospíšil, Štětina.

EP dne 16. 5. přijal [usnesení](#) s doporučením k **SNÍŽENÍ POTRAVINOVÉHO ODPADU A ZLEPŠENÍ BEZPEČNOSTI POTRAVIN**. Prostřednictvím nové zprávy z vlastní iniciativy EP navrhuje:

- odstranění stávající omezení darů potravin - usnadnění darování (*směrnice mají být upraveny tak, aby explicitně povolovaly osvobození od DPH na potravinové dary*)
- EP požaduje, aby se k financování nákladů na sběr, přepravu, skladování a distribuci potravinových darů využíval Fond evropské pomoci nejchudším osobám ([FEAD](#));
- odstranění záměny mezi minimální trvanlivostí a datem spotřeby - spuštění vysvětlujících kampaní;
- redukce potravinového odpadu o 30% do roku 2025 a 50% do roku 2030 / - tento cíl EP zakomponovali i do legislativního návrhu o odpadech*, o němž hlasoval v březnu (*potravinového odpadu se odhaduje v EU ročně na 88 milionů tun neboli 173 kg na obyvatele, tento potravinový odpad vytvoří 170 milionů tun CO2 a spotřebuje 26 milionů tun zdrojů*);
- EC, aby zavedla do 31. prosince 2020 závazné cíle pro snížení potravinového odpadu do roku 2025 a 2030;
- EC má přijmout definici potravinového odpadu, a to do 31. prosince 2017; a metodiku kvalitativních a kvantitativních požadavků na měření jednotné úrovně potravinového odpadu;
- vyzývá členské státy, aby podporovaly shromažďování nepoužívaných potravin, které mohou být přerozděleny charitativním organizacím nebo používány pro sekundární účely;
- potravinový odpad a vedlejší zemědělské produkty mají být použity pro výrobu energie.

V této souvislosti: *problematika plýtvání potravinami a potravinového odpadu byla obsažena také v prvním návrhu tzv. „zelené karty“ (jde o neformální koordinaci národních parlamentů, kdy byl dne 22. 7. 2015 odeslán Sněmovnou lordů Evropské komisi návrh (zelená karta) podepsaný zástupci šestnácti parlamentních komor EU (k této iniciativě se v průběhu léta dodatečně připojily ještě další dvě parlamentní komory - Senát PČR se připojil svým usnesením dne 12. srpna 2015). *Problematika potravinového odpadu je mj. důležitou součástí staronové komisní iniciativy „oběhové hospodářství“ (circular economy) – relevantní je sdělení Komise nazvané „Uzavření cyklu – akční plán EU pro oběhové hospodářství“ ([COM\(2015\)0614](#)) a „Směrem k oběhovému hospodářství: program nulového odpadu pro Evropu“ ([COM\(2014\)0398](#)), plénum EP projednalo Komisí nově vydaný balíček „oběhového hospodářství“ dne 4. 12. 2015.*